

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
Ректор ОНМедУ
ак. НАН України професор

Валерій ЗАПОРОЖАН

«22.05.2022 року

ПРОГРАМА
ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії
в аспірантурі

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 221 «Стоматологія»

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Одеса -2022

Програма обговорена і ухвалена на засіданні приймальної комісії
Одеського національного медичного університету (протокол № 8 від
« 18 « 2022 р.).

Програма затверджена наказом ректора Одеського національного
медичного університету № 108-0 від « 24 » лютого 2022 р.

ЗМІСТ	3
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
КРИТЕРІЙ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ	6
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	9
ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ТЕМ РЕФЕРАТІВ	11
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	13
ДОДАТОК 1 (ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ ДОПОВІДІ (РЕФЕРАТУ))	19

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура закладу вищої освіти (наукової установи) заочною або заочною формою навчання.

Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра чи спеціаліста. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченовою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Підготовка в аспірантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми ОНМедУ за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей.

ОНМедУ здійснює прийом до аспірантури на здобуття ступеня доктора філософії за науковими спеціальностями (спеціалізаціями) відповідно до ліцензії на надання освітніх послуг на третьому (освітньо-науковому) рівні.

Для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальностями медичного спрямування на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності медичного спрямування та мають сертифікат лікаря-спеціаліста за спеціальністю, що відповідає спеціальності аспірантури. Для здобуття ступеня доктора філософії за іншими ліцензованими спеціальностями на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Прийом документів для вступу в аспірантуру здійснюється на конкурсних засадах після оголошення конкурсу на офіційному веб-сайті ОНМедУ. До вступних випробувань на навчання із здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії допускаються вступники, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи.

Вступники до аспірантури ОНМедУ складають іспит із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності).

Метою вступного випробування на навчання для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальністю є визначення рівня підготовки вступника щодо виконання науково-дослідної роботи.

Зміст програми вступного випробування до аспірантури охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних для наукової роботи, а також для подальшої самостійної роботи на базах кафедр під час навчання в аспірантурі. Вступники до аспірантури за спеціальністю повинні володіти базовими знаннями, обґрутовано відповідати на запитання екзаменаційних білетів та орієнтуватися в рамках своєї спеціальності і володіти практичними навичками.

У програмі надано перелік питань до вступного іспиту, список орієнтовних тем рефератів, список рекомендованої літератури (основної та додаткової).

Практична підготовка здобувачів при плануванні вступу до аспірантури досягається шляхом систематичної та активної участі за основним їх місцем роботи. Крім того, бажаним є досвід здобувача у проведенні наукових досліджень, клінічних випробувань, експериментальних та інноваційних розробок, участь у науково-практичних конференціях, семінарах, з'їздах України, наявність друкованих робіт (статей або тез).

Для визначення рівня знань і практичних навичок програмою передбачено проведення вступного іспиту у формі співбесіди.

Вступне випробування зі спеціальності проводиться в усній формі. На співбесіді вступник повинен продемонструвати знання з основних дисциплін за спеціальністю.

Вступник в аспірантуру повинен:

- проявляти здатність до формування навиків самостійної науково-дослідницької та педагогічної діяльності, поглиблого вивчення теоретичних і методологічних основ, удосконалення філософської освіти, орієнтованої на професійну діяльність, удосконалення знань іноземної мови, в тому разі й для застосування в професійній діяльності;
- проявляти здатності до вдосконалення та розвитку власного інтелектуального та загально-культурного рівня;
- бути ознакомленим з діючими законодавчими актами України про вищу освіту і концепцією адаптації української вищої школи до загально-європейського простору вищої освіти;
- вміти формувати науковий світогляд та методологію педагогічної діяльності та професійної компетентності;
- бути здатним до оволодіння основними формами, методами та прийомами навчального процесу, їх оптимальне застосування;
- проявляти здатність до засвоєння специфіки викладацької діяльності у вищій школі;
- мати склонність до виховання загальної і професійної культури майбутнього викладача вищого навчального закладу.

Оцінка результатів вступних випробувань обчислюється як сума балів за вступні іспити шляхом множення конкурсного балу на вагові коефіцієнти відповідно до Правил прийому на навчання ОНМедУ.

КРИТЕРІЙ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ

Вступне випробування проводиться в усній формі (співбесіда) та презентації власних дослідницьких пропозицій, досягнень (реферат), результат заноситься у протокол, відомість співбесіди і в екзаменаційний аркуш.

Вступник повинен дати відповідь на запитання відповідно до програми вступного випробування (співбесіди) з питань блоків дисциплін за спеціальністю, правильно сформулювати відповіді на задані запитання, ґрунтовно дати пояснення щодо основних засад спеціальності.

Оцінка результатів вступних випробувань здійснюється за 4-х бальною шкалою.

Кожен екзаменаційний білет містить 3 (три) питання.

Максимальна кількість - 5 балів передбачається за виконання наукової доповіді (реферату) з обраної наукової спеціальності.

Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, конкурсний бал обчислюється як сума балів за вступні іспити шляхом множення конкурсного балу на вагові коефіцієнти відповідно до Правил прийому на навчання ОНМедУ (Додаток 1).

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

4-х бально шкала	Вимоги до рівня знань
5	Вступник володіє глибокими й міцними знаннями, дає ґрунтовну відповідь на поставлене питання, висловлює власну позицію і переконливо її аргументує, самостійно оцінює джерела інформації, що стосуються питання, вміє узагальнити поданий матеріал: розкриті і точно вжиті основні поняття; сутність питань розкрито повно, розгорнуто, логічно; використані приклади, що ілюструють теоретичні положення; представлені різні точки зору на проблему; відповіді обґрунтовані та послідовні; повно і оперативно надано відповіді на додаткові запитання.

4	Вступник вільно викладає зміст питання, поставленого екзаменатором, застосовуючи необхідну термінологію та нормативно-правову базу, робить аргументовані висновки: розкриті основні поняття; сутність питань розкрита повно, логічне; використані приклади, що ілюструють теоретичні положення; представлені різні точки зору на проблему; відповіді обґрунтовані та послідовні; повно і оперативно надано відповіді на додаткові запитання.
3	Вступник частково володіє змістом питання і використовує знання за аналогією, може порівнювати, узагальнювати, систематизувати: інформацію: розкрита тільки менша частина основних понять; не точно використані основні категорії і поняття; не повно дані відповіді за змістом питань; не наведено приклади, які б ілюстрували теоретичні положення; діалог з екзаменатором не вийшов; виникли проблеми в обґрунтуванні висновків, аргументацій; немає відповіді на більшість додаткових питань.
2	Вступник може на рівні «так-ні» відтворити кілька термінів із обсягу питання, обрати правильний варіант відповіді з двох запропонованих: не розкрито жодне з основних понять; не дані основні визначення категорій і понять дисципліни; допущені суттєві неточності і помилки при викладі матеріалу.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕФЕРАТУ

Реферат надається до Приймальної комісії ОНМедУ вступником разом з необхідним переліком документів особисто, у визначені Правилами прийому терміни. Тематика і правила оформлення рефератів визначено Програмою вступного випробування.

Кількість балів	Вимоги до рівня реферату
5	Викладений матеріал відповідає темі реферату; реферат оформленний відповідно вимог, грамотно, із застосуванням необхідного стилю викладу; реферат містить відомості про наукову новизну та практичну значимість досліджень; план реферату системно розкриває обрану тему; глибина розкриття теми, ступінь вирішення поставлених завдань, завершеність дослідження відповідає сучасному рівню; особистий внесок

	оцінюється із наявності власних аналітичних висновків; відповіді обґрунтовані; в рефераті використано рекомендовану літературу, а також наявна достатня кількість сучасних нормативних і наукових джерел.
4	Викладений матеріал відповідає темі реферату; реферат оформленний відповідно до вимог, грамотно; реферат містить відомості про наукову новизну та практичну цінність досліджень; план реферату розкриває обрану тему; глибина розкриття теми, ступінь вирішення поставлених завдань, завершеність дослідження відповідає сучасному рівню; особистий внесок оцінюється із наявності власних аналітичних висновків; відповіді обґрунтовані; в рефераті використано рекомендовану літературу.
3	Викладений матеріал відповідає темі реферату; реферат оформленний відповідно до вимог, але допущені неточні вирази, відсутній стиль викладання; в рефераті не достатньо обґрунтовано відомості про наукову новизну та практичну цінність досліджень; план реферату узагальнює обрану тему; глибина розкриття теми, ступінь вирішення поставлений завдань, завершеність дослідження наведені не логічно або підлягають критиці; особистий внесок оцінити складно; висновки не узагальнюють весь наведений матеріал; в рефераті використано рекомендовану літературу.
2	Викладений матеріал не відповідає темі реферату; реферат оформленний у супереч вимог, безграмотно; реферат не містить відомості про наукову новизну та практичну цінність досліджень; план реферату не розкриває обрану тему; тему не розкрито; реферат не виконаний автором особисто і не містить власних аналітичних висновків; висновки не обґрунтовані; в рефераті не містяться переліку літературних джерел.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ СТОМАТОЛОГІЯ

1. Історичні етапи розвитку вітчизняної стоматології. Роль вчених – стоматологів України в розвитку світової стоматології.
2. Організація стоматологічної допомоги в Україні.
3. Діагностика захворювань органів порожнини рота.
4. Методи знеболювання в стоматології. Місцеві анестетики: характеристика препаратів, показання до застосування, побічні ефекти. Особливості проведення місцевої анестезії у дітей. Загальні та місцеві ускладнення: клініка, діагностика.
5. Діагностика та допомога при невідкладних станах у дорослих і дітей.
6. Карієс зубів у дітей та дорослих, особливості профілактики, діагностики, клініка та лікування.
7. Захворювання пульпи у дітей і дорослих. Класифікація, клініка, діагностика пульпіту тимчасових та постійних зубів, принципи лікування.
8. Хвороби пародонту у дітей і дорослих. Класифікація. Особливості клінічного перебігу, діагностики та лікування.
9. Некаріозні ураження у дітей і дорослих. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.
- 10.Хвороби пародонту у дітей і дорослих. Сучасна термінологія, класифікація, епідеміологія.
- 11.Відновлювальні та пломбувальні матеріали в дитячій стоматології.
- 12.Класифікація захворювань слизової оболонки порожнини рота. Клініка, діагностика та лікування. Гістоморфологічні елементи ураження.
- 13.Профілактика стоматологічних захворювань. Комплексна система стоматологічної профілактики.
- 14.Клініка і ортопедичне лікування дефектів коронок зубів і зубних рядів незнімними конструкціями зубних протезів.
- 15.Клініка, ортопедичне лікування часткових дефектів зубних рядів знімними протезами.
- 16.Ортопедичне лікування повної втрати зубів знімними протезами.
- 17.Діагностика, клініка, ортопедичні методи лікування захворювань пародонту із застосуванням сучасних незнімних та знімних конструкцій.
- 18.Діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування патологічної стертості зубів.
- 19.Основні принципи лікування дефектів зубних рядів з використанням імплантатів.
- 20.Класифікація ортодонтичної апаратури, її характеристика і показання до використання у віковому аспекті.
- 21.Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування скученості зубів.
- 22.Етіологія, патогенез, клініка, рентгенологічна діагностика і профілактика дистальної оклюзії і особливості лікування.

- 23.Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування мезіальної оклюзії.
- 24.Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування глибокого прикусу.
- 25.Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування відкритого прикусу.
- 26.Аномалії вуздечки губ і язика, їх наслідки і рання діагностика, показання до хірургічних втручань.
- 27.Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування косого прикусу та його лікування.
- 28.Клініко-біологічне обґрунтування дитячого зубного протезування, концепції вчених.
- 29.Причини і методи діагностики порушені функції мовлення у дітей. Особливості артикуляційного апарату. Логопедична міогімнастика.
- 30.Вроджені вади зубо-щелепної ділянки, їх причини, діагностика, класифікація. Комплексна реабілітація дітей з незрощеннями верхньої губи, альвеолярного відростка, твердого і м'якого піднебіння.
- 31.Запальні захворювання щелеп. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
- 32.Запальні захворювання м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
- 33.Переломи кісток лицевого скелету. Способи тимчасової та постійної іммобілізації кісток обличчя. Методи остеосинтезу кісток обличчя та показання до їх застосування.
- 34.Доброякісні пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: етіологія, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
- 35.Доброякісні пухлини кісток щелепно-лицевої ділянки: етіологія, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
- 36.Доброякісні пухлини слинних залоз: класифікація, клініка, діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.
- 37.Пухлино подібні ураження м'яких тканин та кісток щелепно-лицевої ділянки: етіологія, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, особливості перебігу та лікування в залежності від віку хворого.

ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВАНИХ ТЕМ РЕФЕРАТІВ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ В АСПІРАНТУРУ

1. Алгоритм клінічного обстеження дітей у стоматолога
2. Показання та протипоказання до загального знеболення при стоматологічних втручаннях
3. Особливості клініки та лікування раннього каріесу тимчасових зубів у дітей
4. Сучасні методи превентивної терапії постійних зубів у дітей
5. Принципи лікування пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей
6. Сучасні методи лікування та профілактика некаріозних уражень твердих тканин зубів
7. Система етіологічних та патогенетичних критеріїв діагностики захворювань тканин пародонту
8. Сучасні методи та засоби профілактики каріесу та захворювань тканин пародонту у дітей
9. Медикаментозні засоби та методи профілактики каріесу зубів у дітей різних вікових груп
10. Сучасні комп'ютерні технології виготовлення безметалових конструкцій
11. Вініри: показання до застосування, правила препарування зубів, особливості вибору кольору, технології виготовлення
12. Клінічні етапи виготовлення повних знімних протезів. Технологія виготовлення повних знімних протезів
13. Ортопедичне лікування захворювань тканин пародонту з використанням знімних та незнімних шин та шин-протезів, їх порівняльна оцінка
14. Заміщення дефектів зубних рядів при патологічній стертості
15. Ортопедична стоматологічна реабілітація при вроджених та набутих дефектах піднебіння
16. Особливості гігієнічного догляду за зубними протезами з опорою на імплантати
17. Причини і методи діагностики порушенії функції мовлення у дітей
18. Методи аналізу прямої та бокової цефалометрії, їх діагностичне значення
19. Хірургічні втручання в комплексному лікуванні ортодонтичних хворих
20. Методи стимуляції ортодонтичного лікування (хірургічні, фізіотерапевтичні, біологічні) їх суть, вікові аспекти
21. Особливості лікування зубо-щелепних аномалій та деформацій при захворюваннях пародонту
22. Клініко-біологічне обґрутування дитячого зубного протезування, к. Ускладнення при лікуванні періодонтитів, методи їх усунення та профілактики концепції вчених
23. Ідіопатичні захворювання пародонту, клініка, діагностика, принципи лікування
24. Ураження слизової оболонки при дерматозах з аутоімунним компонентом (пухирчаста хвороба, червоний плескатий лишай, червоний вовчак)

25. Відновна хірургія щелепно-лицевої ділянки. Планування пластичних операцій, аналіз дефекту, показання до застосування
26. Класифікація естетичних порушень обличчя, їх клінічна характеристика, методи хірургічного лікування
27. Хірургічне лікування захворювань пародонту: показання, методика проведення.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю «Стоматологія»: навчальний посібник /Н.В. Біденко [та ін.]; МОЗ України, НМУ ім. О.О. Богомольця, Стоматологічний факультет.-К.: Книга-плюс, 2018.-456 с.
2. Алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій з дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» до комплексного практично-орієнтованого державного іспиту зі стоматології: навчальний посібник /Л.М. Яковенко, І.Л. Чехова, Р.І. Єгоров; за ред. Л.М. Яковенко. – К.: «Книга-плюс», 2017. – 40с. – ISBN 978-966-460-079-5.
3. Anzhelika V. Yakymets The results of cephalometric analysis in the dynamics of orthodontic treatment of patients with transversal anomalies of occlusion /Yakymets Anzhelika V., Drohomyretska Myroslava S., Doroshenko Olena M., Omelianenko Olga A./Wiadomosci Lekarskie, 2018. – Tom LXXI, nr 7.- P/1206-1213.
4. Атлас ортодонтичних апаратів: навч. Посіб. для лікарів-стоматологів циклу «Спеціалізація» з фаху «Ортодонтія» /В.Д. Куроєдова, Л.Б. Галич, Н.В. Головко [та ін.]. – Полтава: Дивосвіт, 2018. – 158с.
5. Біда В.І. Результати лікування пацієнтів із малими включеними дефектами зубних рядів бічної ділянки шляхом мезіалізації жувальної групи зубів за даними клінічних показників /В.І. Біда, О.М. Дорошенко, Р.Г. Оснач //Зб. наук. прац. співробіт. НМАПО ім. П.Л. Шупика 30/2018. – С.357-363.
6. Білоклицька Г.Ф., Горголь К.О. Новый протокол диспансеризации лиц молодого возраста (18-25 лет) с заболеваниями тканей пародонта, основанный на молекулярно-генетическом профиле /Г.Ф. Білоклицька, К.О. Горголь /Сучасна стоматологія. – 1/2020. – С.52-57.
7. Білоус М.К. Клініко-експериментальне обґрунтування взаємообумовленості трансверзальних аномалій оклюзії та постурального дисбалансу тіл: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук: 14.01.22 «Стоматологія» /М.К. Білоус; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Київ, 2019. – 20с.
8. Borgsenko A.V. et al. Periodontal and Oral Mucosa Diseases. – Kyiv, AUS Medicine Publishing, 2018. – 624 p.
9. Бюгельне протезування: [навч. посіб. для лікарів-інтернів із фаху «Стоматологія», викладачів профільних кафедр та слухачів фак. післядиплом. закладів вищої мед. освіти та закладів післядиплом. освіти

- ІІІ-ІV рівнів акредитації] /В.Ю. Давиденко, М.Я. Нідзельський, Г.М. Давиденко [та ін.]; МОЗ України, УМСА, каф. післядиплом. освіти лікарів стоматологів-ортопедів. – Полтава: Астрага, 2018. – 145с.
10. Вороненко Ю.В., Павленко О.В., Мазур І.П., Борисенко А.В. та ін. Стоматологічна допомога в Україні: основні показники діяльності за 2008-2018 роки: довідник – Кропивницький: Поліум, 2019. – 176с.
11. В'юн Г.І. Оптимізація методів ортопедичного лікування захворювань тканин пародонту із застосуванням незнімних шинуючих конструкцій: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук: 14.01.22 «Стоматологія» /Г.І. В'юн; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Київ, 2019. – 19с.
12. Гематологічна абетка стоматолога: навчальний підручник [Гасюк Н.В., Клітинська О.В., Криничко Ф.Р.]. – Тернопіль. – Ужгород: 2017. – 32с.
13. Данилевський М.Ф., Борисенко А.В., Сідельникова Л.Ф., Несин О.Ф., Дікова І.Г. Терапевтична стоматологія. Пропедевтика терапевтичної стоматології. Т.1. – 3-є вид. – Київ: Медицина, 2017. 360с.
14. Dentist's hematological alphabet: [N.V. Hasyuk, O.V. Klitynska, I.V. Antonyshyn, A.V. Brzhyskii] – Ternopil: PE Palianytsia V.A., 2019/53
15. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник [Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін.]- Тернопіль: 2017. – 120с.
16. Дорошенко О.М. Динаміка вмісту прозапальних цитокінів у слизовій оболонці порожнини рота при запально-деструктивних ураженнях різного генезу /О.М. Дорошенко, Т.М. Волосовець, М.В. дорошенко, Н.М. Юнакова, А.С. Андрусенко //Світ медицини та біології, 2019. №1(67). – С.48-50.
17. Дорошенко Н.М. Використання рухомих похилих площин при лікуванні сагітальних аномалій прикусу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.мед.наук: спец. 14.01.22 «Стоматологія» /Н.М. Дорошенко; Нац. мед. акад. післядипломної освіти. – Київ, 2017. – 18с.
18. Дрогомирецька М.С. Клінічна нейром'язова діагностика та профілактика ускладнень при лікуванні вивиху диска скронево-нижньощелепового суглоба, який не можна вправити /М.С. Дрогомирецька, Р.О. Мірза //Современная стоматология ISSN 1992-576X/N3(92)2018.- С.78-85.
19. Дрогомирецька М.С. Особливості антропометричних показників у осіб із трансверзалними аномаліями оклюзії /М.С. Дрогомирецька, М.К. Білоус //Збірник наукових праць співробітників НМАПО ім. П.Л. Шупика, ISSN 2227-7404, Випуск 29, 2018. – С.156-166.
20. Іваницький І.О. Гіперчутливість зубів: навч.посіб. для студентів стомат.фак. вищих мед.закладів освіти ІІІ рівня акредитації /І.О. Іваницький, О.С. Іваницька, Т.О. Петрушанко; МОЗ України, УМСА. – Полтава: Дивосвіт, 2019. – 107с.
21. Zaporozhets T. Dental Physiology Study manual in English /T.M. Zaporozhets, O. Tkachenko, S. Tryniak; Ministry of health of Ukraine, UMSA. – Lviv: Magnolia 2006, 2019. – 166 p.

22. Kaskova L.F. *Pediatrical therapeutical dentistry: Handbook of tests. Part II*/L.F. Kaskova, N.V. Yanko, I.Yu. Vaschenko; UMSA - Дитяча терапевтична стоматологія. Ч. II: збірник тестів /Л.Ф. Каськова, Н.В. Янко, І.Ю. Ващенко; УМСА. – Полтава: Укрпромторгсервіс, 2019. – 135 р.
23. Каськова Л.Ф. Стоматологічний статус у дітей з гіпертрофією аденоїдів /Л.Ф. Каськова, Л.П. Уласевич; МОЗ України, УМСА. – Полтава: Астрая, 2019. – 99 с.
24. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів /С.І. Бойцанюк, О.П. Андріїшин, Н.В. Манащук, Н.В. Чорній //Навчальний посібник. – Тернопіль: ТДМУ. – Укрмедкнига, 2019. – 112с.
25. Клиническая анатомия и оперативная хирургия областей и органов головы и шеи: учебно-метод. пособ. для подготовки специалистов 2-го (магистер.) уровня высшего образования отрасли знаний 22 «Здравоохранение» спец. 221 «Стоматология» /С.М. Билаш, Е.Н. Пронина, М.Н. Коптев [и др.]; МЗ Украины, УМСА. – Полтава: Копир сервіс, 2018. – 237с.
26. Клоchan C.M, Вивчення питання застосування міжнародних діагностичних критеріїв скронево-нижньощелепних розладів – DC/TMD, як основного діагностичного алгоритму в дослідницьких і клінічних цілях (аналіз літератури)/С.М. Клоchan //Сучасна стоматологія 3/2019. – С.88-95.
27. Кросворди з ортопедичної стоматології: контрольно-навч. посіб. /М.Я. Нідзельський, М.Д. Король, Н.В. Цветкова [та ін.]; УМСА. – Полтава: Вид-во Гончар О.В., 2019. – 221с.
28. Куліш А.С. Клініко-лабораторне обґрунтування оптимізації профілактики каріесу зубів у хворих на цукровий діабет: автореф. дис. на здобуття наук.ступеня канд.мед.наук: 14.01.22 «Стоматологія» / А.С. Куліш; Нац .мед. акад. післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Київ, 2020. – 20с.
29. Куцевляк В.И. Ортодонтическая хирургия /В.И. Куцевляк. – Харьков: НТМТ, 2017. – 275с.
30. Куроедова В.Д. Ортодонтический атлас вредных детских привычек /В.Д. Куроедова, Л.Б. Галич. – Полтава: Бліц Стайл, 2017. – 85с.
31. Леоненко П.В. Профілактика запалення, болю та втрати висоти маргінальної кісткової тканини на етапі дентальної імплантації та безпосереднього протезування /П.В. Леоненко, Ю.В. Кокоєва //Сучасна стоматологія 5/2020. – С.36-43.
32. Манащук Н.В., Чорній Н.В., Лучинський М.А., Бойцанюк С.І. та ін. Практикум з курсу пародонтології: навч. посібник /Тернопіль, Укрмедкнига, 2020. – 108 с.
33. Математичне моделювання в реставраційній стоматології: монографія /О.Ф. Сіренко, М.О. Павленко, О.П. Листопад та ін. ; за ред. О.В. Павленка. – К.; ВСВ «Медицина», 2017. – 120с. + 16с. кольор. вкл. ISBN 978-617-505-554-0.
34. Матеріалознавство в стоматології: [навч .посіб. для студентів вищих навч. закладів] /за заг. ред. Короля Д.М.; Д.М. Король, М.Д. Король, В.М. Дворник [та ін.]. – Вінниця: Нова Книга, 2019. – 395с.

35. Мазур І.П. Клінічна фармакологія та фармакотерапія в стоматології: навч. посіб. [для студентів стомат. фак. вищих навч. закладів – мед. ун-тів, інітів і акад., а також лікарів-інтернів, курсантів і лікарів-стоматологів] /І.П. Мазур, М.В. Хайтович, Л.І. Голопихо. – Київ: Медицина, 2018. – 375с.
36. Мазур І.П. Призначення фармако-терапевтичних препаратів і засобів догляду за порожниною рота у практичній діяльності лікарів-стоматологів: аналітичний огляд опитування лікарів-стоматологів за 2017-2018 роки /І.П. Мазур, І.М. Супрунович, Р.О. Бакшутова //Сучасна стоматологія. - №1. – 2019. – С.92-96.
37. Могильник А.І. Екстрена та невідкладна медична допомога: навч. посіб. [для студентів вищих навч. закладів МОЗ України] /А.І. Могильник, О.Ю. Бодулєв, Н.М. Адамчук; МОЗ України, УМСА. – Полтава, 2019. – 125с.
38. Невідкладні стани у «крок»: навчальний посібник для студентів стоматологічного факультету та лікарів-інтернів [Н.В. Гасюк, М.С. Залізняк, Х.В. Погорецька] - Тернопіль. – 2018. – 102с.
39. Невідкладні стани на амбулаторному прийомі у стоматолога: навч. посіб. для студентів стомат. фак., лікарів-інтернів /І.Г. Купновицька, Ю.Г. Кононенко, Н.В. Нейко, М.М. Рожко; за ред. Ю.Г. Кононенка, І.Г. Купновицької. – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 287с.
40. Неспецифічні лімфаденіти щелепно-лицевої ділянки у дітей (клініко-морфологічні аспекти): монографія /П.І. Ткаченко, І.І. Старченко, С.О. Білоконь [та ін.]; МОЗ України, УМСА. – Полтава: АСМІ, 2018. – 120с .
41. Несин А.Ф. Дифференциальная диагностика эрозивных и язвенных поражений слизистой оболочки полости рта. – Київ: Книга-плюс, 2019. – 262с.
42. Нідзельський М.Я. Організація стоматологічної допомоги у військових з'єднаннях: [для лікарів інтернів та лікарів-слухачів закладів (фак.) післядиплом.освіти МОЗ України] /М.Я. Нідзельський, О.А. Писаренко, Н.В. Цветкова. – Полтава: Гончар О.В., 2019. – 108с.
43. Нідзельський М.Я. Мовленнєва реабілітація при стоматологічному протезуванні /М.Я. Нідзельський, В.П. Чикор; МОЗ України, УМСА, Кафедра післядипломної освіти лікарів стоматологів-ортопедів. – Полтава: Болотін А.В., 2017. – 122с.
44. Нідзельський М.Я. Механізми формування патологічного прикусу /М.Я. Нідзельський, В.М. Соколовська. – Полтава: Гараж М.М., 2018. – 117с.
45. Новоутворення щелепно-лицевої ділянки у дітей: навч. посіб. /П.І. Ткаченко, І.І. Старченко, С.О. Білоконь [та ін.]; МОЗ України, УМСА. – Полтава: АСМІ, 2018. – 190с.
46. Опанасюк А.С. Оптимізація умов локалізації дентальних імплантатів із зачлененням комплексу ортодонтичних методів лікування: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. Мед .наук: 14.01.22 «Стоматологія» /А.С. Опанасюк; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Київ, 2020. – 20с.
47. Optimization of clinical and laboratory stages of making of complete removable dentures depending on the condition of the tissues of foundation areas: This book

supports the professional development of stomatological students of establishments of higher education, postgraduate students, and doctors of dental medicine with English language form of study /V.M. Dvornyk, H.M. Kuz, O.VB. Bielikov [et al]. – Lviv: Publisher Marchenko T.V., 2020. – 147 p.: il., color il. – на англ.мові.

- 48.Основы бюгельного протезирования: учеб. пособ. для студентов стоматологических факультетов высших медицинских учеб. заведений IV уровня аккредитации /Д.М. Король, Д.Д. Киндий, Л.С. Коробейников [и др.]. – Полтава: Мирон И.А., 2018. – 115 с.
- 49.Павленко О.В. Особливості викладання стоматологічних аспектів інфекційних захворювань на циклах тематичного удосконалення лікарів-стоматологів /О.В. Павленко, Т.М. Волосовець, О.М. Дорошенко, М.В. Дорошенко, Н.О. Бакшутова //Медична освіта. 2019. №3 (додаток). – С.83-87.
- 50.Петрушанко Т.О. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: навч. посіб. для студентів стомат. фак. закладів вищої освіти МОЗ України /Т.О. Петрушанко, Л.Й. Острівська, Н.М. Іленко; МОЗ України, УМСА, Кафедра терапевтичної стоматології. – Київ: : Центр учебової літератури, 2019. – 258с.
- 51.Погоріла А.В. Ятрогенне компресійно-токсичне ураження нижнього альвеолярного нерві пломбувальними матеріалами: діагностика за активністю титрів нейромаркерів (NSE, білок S100) та нейропротекторна терапія (експериментально-клінічне дослідження): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук: 14.01.22 «Стоматологія» /А.В. Погоріла; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Київ, 2019. – 24 с.
- 52.Проблема профілактики каріесу зубів і шляхи її розв'язання в дітей, які часто хворіють на ГРВІ /Л.Ф. Каськова, О.С. Павленкова; МОЗ України, УМСА. – Полтава: Астрайя, 2019. – 84 с.
- 53.Пропедевтика ортопедичної стоматології: [підруч. для студентів вищих нач. закладів]/ за заг. ред. Д.М. Короля; Д.М. Король, М.Д. Король, М.Я. Нідзельський [та ін.]. – Вінниця: Нова книга, 2019. – 327 с.
- 54.Пропедевтика терапевтической стоматологии: учеб. для иностр. студентов стомат. факт. высшего образования МЗ Украины /под ред. И.М. Ткаченко; И.Я. Марченко, З.Ю. Назаренко, С.А. Павленко [и др.]; МЗ Украины, УМСА. – Полтава: АСМИ, 2018. – 478 с.
- 55.Профілактика стоматологічних захворювань /О.В. Клітинська, Є.Я. Костюк, Н.В. Гасюк та ін. //Навчальний посібник. – Ужгород, 2019. – 64 с.
- 56.Periodontal diseases in children: textbook /L.F. Kaskova, L.I. Amosova, N.V. Yanko, O.O. Kulai; UMSA. – Poltava: Астрайя, 2020. – 135 p.
- 57.Pharmacotherapy in dentistry: [manual for foreign students-graduands of Master's degree studying "Dentistry" in higher educational institutions of the Ministry of Health of Ukraine]/V.M. Bobyriv, T.A. Petrova, G.Yu/ Ostrovska [et al]. – Vinnytsia: Nova Knyha, 2020. – 375 p.

58. Робочий зошит для практичних занять із пародонтології: навчальний посібник [Манащук Н.В., Чорній Н.В., Бойцанюк С.І., Чорній А.В.] – Тернопіль: 2018. – 35 с.
59. Савичук Н.О. Заболевания слизистой оболочки полости рта: герпесвирусные поражения, острый герпес полости рта (клиника, диагностика, риск рецидива) /Н.О. Савичук, И.А. Трубка, Л.В. Корниенко, Л.Г. Ермакова //Стоматология. Эстетика. Инновации. – Том 3. - №4, 2019. – С.466-473.
60. Савичук Н.О. Клінічна характеристика стану твердих тканин зубів у дітей та підлітків, хворих на дистрофічний бульозний епідермоліз /Н.О. Савичук, Н.О. Сороченко, О.В. П'янкова //Вісник проблем біології і медицини. – Вип.4, том 2. – 2018. – С.344-347.
61. Сестринство в стоматології: [навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів] / під заг. ред. Короля М.Д.; І.М. Ткаченко, І.Я. Марченко, З.Ю. Назаренко [та ін.]. – Полтава: Мирон І.А., 2019. – 312 с.
62. Сивовол С.И. Словарь медико-стоматологических терминов и понятий. Т.І. А-Л /С.И. Сивовол. – 2-е изд., испр. и доп. – Харьков: Финарт, 2019. – 567 с.
63. Слободяник М.В. Клініко-патогенетичні особливості перебігу захворювань тканин пародонту у пацієнтів з набутими вадами серця: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук: 14.01.22 «Стоматологія» /М.В. Слободяник; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Київ, 2020.- 20с.
64. Старченко І.І. Патоморфологія основних захворювань щелепно-лицової ділянки: [навч. посіб. для студентів стомат. фак. закладів вищої освіти МОЗ України]/І.І. Старченко, Б.М. Філенко, В.В. Черняк; МОЗ України, УМСА, Кафедра патологічної анатомії з секційним курсом. – Вінниця: Нова Книга, 2019. – 124 с.
65. Стоматологія України: Історичні нариси /під ред.: І.П. Мазур, О.В. Павленко, І.Л. Скрипник; Н.Г. Баранник, М.О. Басюк, В.Г. Близнюк [та ін.]. – Харків: СІМ, 2017. – 191 с.
66. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник (ВНЗ I-III р.а.)/А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К.: ВСВ Медицина, 2017. – 664 с.
67. Стоматологічна допомога в Україні: аналіз основних показників діяльності за 2018 рік /під ред.: Ю.В. Вороненка, І.П. Мазур, О.В. Павленка; Н.О. Бакшутова, В.І. Біда, Г.Ф. Білоклицька [та ін.]; МОЗ України, Цент. мед. статистики, НМАПО ім. П.Л. Шупика, ін-т стоматології та щелепно-лицової хірургії, Укр. військово-мед. акад., Асоціація стоматологів України. – Кропивницький: Поліум, 2019. – 175 с.
68. Терапевтична стоматологія. У 4-т: підруч. [для студентів стомат. фак. Вищих навч. закладів - мед. ун-тів, ін-тів та акад.]. Т.3. Захворювання пародонту /М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко [та ін.]; за ред. А.В. Борисенка. – 2-е вид., перероб. і доп. - Київ: Медицина, 2018. – 623 с.
69. Терапевтична стоматологія. У 4-х т : [підруч. для студентів стомат. фак.

- вищих навч. закладів - мед. ун-тів, ін-тів й акад.]. Т. I: Пропедевтика терапевтичної стоматології /М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, Л.Ф. Сідельнікова [та ін.]; за ред. А.В. Борисенка. – 3-те вид., випр. - Київ: Медицина, 2017.- 359 с.
70. Тимофеев А.А. Дифференциальная диагностика и особенности клинического течения опухолей околоушных слюнных желез /А.А. Тимофеев, Н.А. Ушко, Б.Г. Беридзе, А.А. Тимофеев и др. //Georgian medical news. – No 2(299). – 2020.
71. Тимофеев А.А. Амелобластомы челюстей (особенности диагностики, клинического течения и лечения) /А.А. Тимофеев, Н.А. Ушко. – Киев: Альфа Реклама, 2018. – 408 с.
72. Тимофеев А.А. Опухоли слюнных желез: (навч.-метод. посіб.) /А.А. Тимофеев, Б. Беридзе – Батуми: Аджара, 2017. – 118 с.
73. Трубка І.О. Клініко-експериментальне обґрунтування первинної профілактики карієсу зубів і хронічного катарального гінгівіту у дітей шкільного віку: автореф.дис.на здобуття наук.ступеня доктора мед.наук: 14.01.22 «Стоматологія» /І.О. Трубка; Нац. мед. акад.післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Київ, 2019. – 42 с.
74. Трубка І.О. Клінічна ефективність лікувально-профілактичного комплексу при поєднаному перебізі карієсу та хронічного катарального гінгівіту у дітей шкільного віку /І.О. Трубка //Вісник проблем біології і медицини. – Випуск 2. – (144). – 2018. – С.377-381.
75. Українська наукова стоматологічна школа: історичні нариси /за редакцією І.П. Мазур, О.В. Павленка, І.Л. Скрипник. – Кропивницький: Поліум, 2020.- 224 с.
76. Ушкодження щелепно-лицевої ділянки у дітей: монографія /П.І. Ткаченко, С.О. Білоконь, Н.М. Лохматова [та ін.]; МОЗ України, УМСА. – Полтава: АСМІ, 2019. – 118 с.
77. Фармакотерапія в стоматології: навч. посіб. [для студентів стомат. фак. вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів] /В.М. Бобирьов, Т.А. Петрова, Г.О. Острівська, М.М. Рябушко. – 2-ге вид. – Вінниця: Нова книга, 2019. – 399 с.
78. Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонту: навчальний посібник [А.В. Борисенко, М.Ф. Данилевський, М.А. Мохорт, В.В. Мохорт, І.Г. Дікова, Т.М. Волосовець]. – Київ: 2018. – 503 с.
79. Фліс П.С., Банних Т.М., Бабік А.М., Костенко С.Б. «Моделювання анатомічної форми зубів». – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 352 с.
80. Хірургічна ортодонтія: монографія /П.І. Ткаченко, М.І. Дмитренко, І.І. Старченко, М.О. Чоловський; МОЗ України, УМСА. – Полтава, 2020. – 107 с.
81. Хірургічна стоматологія для лікарів-інтернів: (навч.-метод. посіб.) [для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (фак.) післядиплом. освіти МОЗ України] /П.М. Скрипников, О.В. Гуржій, С.В. Коломієць [та ін.]. – Полтава, 2019. – 371 с.
82. Хірургія: підруч.для студентів стомат.фак.закладів вищої мед. освіти /за заг. ред. С.В. Малика; Д.М. Афонін, С.І. Баранник, Б.В. Гузенко [та ін.]. – Вінниця:

- Нова Книга, 2020. – 440 с.
83. Чамата В.В. Порівняльна характеристика технологія непрямих реставрацій фронтальної групи зубів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук: 14.01.22 «Стоматологія» /В.В. Чамата,; Нац. мед. акад. післядипломної освіти. – Київ, 2018. – 19 с.
84. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология [підруч. для студентів стомат. фак. вищих навч. закладів – мед. ун-тів, ін-тів та акад.] . Т.2 /А.А. Тимофеев. – Київ: ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
85. Шешукова О.В. Некаріозні ураження зубів: [навч. посіб. для лікарів-інтернів і лікарів-слушачів закладів (фак.) післядиплом. освіти] /О.В. Шешукова, В.П. Труфанова, Т.В. Поліщук. – (Вид. 2-ге, доп. та перероб.). – Полтава: Астрай, 2019. – 154 с.
86. Шешукова О.В. Діагностика захворювань органів порожнини рота у дітей: (навч. посіб.) [для лікарів-інтернів за фахом «стоматологія» вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації та закладів післядиплом. освіти] /О.В. Шешукова, А.І. Падалка, К.С. Казакова; МОЗ України, УМСА. – Полтава, 2018 – 144с.
87. Яковин О.М. Обґрунтування методики ортопедичного лікування хворих із дефектами зубних рядів незнімними протезами з оксид-цирконієвим покриттям: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук: 14.01.22 «Стоматологія» /О.М. Яковин; Нац. мед. акад. післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика.- Київ, 2020. – 20 с.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ ДОПОВІДІ (РЕФЕРАТУ)

У рефераті мають бути висвітлені найважливіші питання з переліку тем, наведених в даній програмі.

Обов'язковими структурними елементами реферату є:

- Титульний аркуш;
- Зміст;
- Перелік умовних позначень (за необхідністю);
- Вступ;
- Основна частина;
- Висновки;
- Додатки (за необхідністю);
- Список використаних джерел.

Титульний аркуш реферату має містити прізвище, ім'я, по батькові автора; називу реферату; найменування спеціальності (наукової спеціальності); місто рік (*Див. зразок*).

Зміст подають на початку реферату. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел.

У вступі мають бути обов'язково відображені: актуальність теми, ступінь розробленості проблеми, мета, поставлені завдання та невирішені проблемні питання.

Основна частина реферату має містити виклад самостійно виконаного аналітичного, експериментального чи клінічного дослідження обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

У основній частині подають розділи:

- огляд наукової літератури за темою і вибір напряму дослідження;
- для експериментальних чи клінічних робіт виклад методів або методик дослідження;
- опис проведених теоретичних, або результати експериментальних чи клінічних досліджень;
- аналіз і узагальнення результатів дослідження.

Кожний розділ починається з нової сторінки.

Зміст розділів основної частини має точно відповідати темі роботи і повністю її розкривати.

Висновки мають відповідати визначенням автором завданням дослідження.

Для дотримання бажаного стилю висновків корисно застосовувати в пунктах висновків такі слова та вислови, як проаналізовано ..., встановлено ..., виявлено ..., що дало змогу ..., доведено ..., показано ..., досліджено ..., розроблено ..., отримано ..., запропоновано ..., розроблено ..., рекомендовано ..., вважається а доцільне ... тощо.

Ознайомлення з текстом висновків має дати можливість сформувати уявлення про ступінь реалізації автором роботи поставленої мети і завдань.

Додатки. У разі потреби до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи.

Додатки позначають великими літерами української абетки, починаючи з А, за винятком літер Г, Є, І., Ї, Й, О, Ч, Ъ. Після слова «Додаток» друкують літеру, що позначає його послідовність.

Якщо у роботі один додаток, то він позначається «Додаток А».

Кожний додаток слід починати з нової сторінки із зазначенням у правому верхньому куті сторінки слова «Додаток» і його позначення.

Список використаних джерел слід розміщувати одним з таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування) або в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Кількість позицій у списку має становити не менше 25 джерел.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліографічної та видавничої справи: ДСТУ ГОСТ 205 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». – К.: Держспоживстандарт України, 2015.

По кожному джерелу слід наводити такі дані: прізвище та ініціали автора, повну назву книги, статті, журналу, місто, видання, назву видавництва, рік видання, номер сторінок у книзі, журналі. При посиланні на збірники праць – дані про автора, назву статті, повне найменування збірника, місто та видавницчу організацію, рік та номери сторінок, на яких розташована ця стаття.

Зарубіжна джерела, що використовуються мовою оригіналу (за винятком російських), записують в кінці списку в алфавітному порядку.

У тексті роботи, де використано джерело, в квадратних дужках проставляють номер джерела і сторінку, на яку зроблено посилання (наприклад [10, с.25]).

Технічні вимоги до реферату. Реферат за обсягом повинен складати 24-30 сторінок (формат А4). Текст має бути набраний шрифтом Times New Roman 14 кеглем через 1,5 інтервал. Поля: верхнє і нижнє – 2 см, ліве – 2,5 см, праве – 1,0 см.

Реферат необхідно подавати у поліпропіленовій папці-швидкозшивачі.

На останній сторінці наукової доповіді (реферату) вступник обов'язково проставляє дату і ставить свій підпис.

Відповідальний секретар
Приймальної комісії ОНМедУ

Степанов Г.Ф.

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША РЕФЕРАТУ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Реферат

на тему: «НАЗВА РЕФЕРАТУ»

до участі в конкурсному відборі на навчання
для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі

зі спеціальності 221 «Стоматологія»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

Виконав: _____
(власне ім'я, прізвище)

Перевірив: _____
(підписи)

_____
(власне ім'я, прізвище членів комісії)

Одеса - 2022